

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Att: joaff@mst.dk

KL's høringssvar til lovforslag om organisering af affaldssektoren (ændring af miljøbeskyttelsesloven).

KL har modtaget ovennævnte lovforslag i teknisk og økonomisk høring, og vi skal på den baggrund udtale følgende med forbehold for, at vi kan komme med supplerende synspunkter efter den politiske behandling.

En helt generel kommentar til hele lovforslaget

Vi hilser generelt forslaget velkomment, og vi bakker op om store dele af lovforslaget. Det meste af forslaget er kendt stof i forhold til tidligere udmeldinger.

Men vi er også kritiske overfor dele af lovforslaget, og vi efterspørger på det generelle plan et samspil til følgende, politisk aktuelle problemstillinger.

Information, dialog, tilsyn og kontrol i den nye model?

Vi ser et klart behov for at få lavet en samlet strategi for information, dialog, tilsyn og kontrol for det samlede affaldsområde, som grundlag for en klar ansvarsfordeling.

Denne nye strategi skal fastsættes i Miljøbeskyttelsesloven, så det sikres, at den miljømæssige standard ikke forringes. Når der er lavet en strategi, gerne i samarbejde mellem Miljøstyrelsen og de kommunale parter, bør Miljøstyrelsen udarbejde en tilsynsvejledning i samarbejde med kommunerne.

Samspil mellem affalds-, energi- og klimapolitik

Energi- og klimapolitikken skærper behovet for sammenhæng mellem kapacitetsplanlægning i affaldssektoren og den kommunale energi- og varmeplanlægning.

Det er med energiforliget klart, at affaldspolitikken drages tættere ind i energipolitikken. Der er efterspørgsel efter det forbrændingsegne affald til flere formål, og styringen af affaldsstrømmene vokser i kompleksitet.

Den 23. november 2008

Jnr 10.06.02 106
Sagsid 000198887

Ref ESG
esg@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/3

Affaldssektorens rammebetingelser ændres radikalt i de kommende år. Med affaldsrammedirektivet kommer der større fokus på udnyttelsen af ressourcerne i affaldet og en større konkurrenceudsættelse.

Det skærper behovet for en systematisk tænkning i forhold til kapacitetsplanlægning af energi- og forbrændingsanlæg samt den fremtidige organisering af forbrændingssektoren.

Det må forventes, at der fremover skal investeres i ny forbrændingskapacitet så den tilpasses ændringerne i miljøkravene. Investeringer på mange milliarder, kræver en samlet tilgang til problemstillingen, herunder overvejelser om et overordnet systemansvar. Der skal derfor etableres et systemansvar på landsplan.

Kommunerne er myndighed i den lokale varmeplanlægning. Kommunerne har viden om lokale energisystemer, og nogle kommuner arbejder med planlægning af energisystemer i kommunen for at øge andelen af vedvarende energi. Det er også kommunerne, der planlægger for udvikling af erhvervs- og boligområder, alt sammen vigtige parametre for at træffe de rette valg i forbindelse med kapacitetsplanlægning lokalt.

KL opfordrer derfor til at Klima- og energiministeriet og Miljøministeriet i gang sætter et arbejde der inddrager ministerierne, affalds- og energisektoren og kommunerne med henblik på, at udarbejde en løsning der optimerer samspillet mellem klima- og energipolitikken og kapacitetsplanlægningen i affaldssektoren.

Det er væsentligt, at der findes løsninger på hvordan sektoren skal være med til at løse de 20% reduktion af klimagasser i 2020.

Økonomiske konsekvenser

Der fremgår af forslaget, at de beregnede økonomiske konsekvenser af lovforslaget medfører besparelser på 76 mio. kr. i kommunerne. Der er efter vores opfattelse tale om et skøn, der ikke kan fastlægges endeligt før, der foreligger en affaldsbekendtgørelse, hvor af de detaljerede forhold fremgår.

Der ses ikke i bemærkningerne at være redegjort for de betydelige merudgifter for kommunerne til ændringer i og vedligeholdelse af opkrævningssystemer, samt ressourcer til behandling af klager over ændringerne i lovgivningen.

Som nævnt er der tale om et nyt reguleringsregime der skal indføres. Dette medfører en omstilling hvor kommunerne skal implementere og fortolke regelændringerne, udvikle nye arbejdsgange og IT tilpasninger samt informere om det nye system.

Uddybende bemærkninger er vedlagt.

I vedlagte notat har KL uddybet sine bemærkninger til en række mere detaljerede forhold i lovforslaget.

Med venlig hilsen

Anders Christiansen

NOTAT

Uddybende bemærkninger til KL's høringsvar til lovforslag om organisering af affaldssektoren (ændring af Miljøbeskyttelsesloven)

Den 28. oktober 2008

Jnr 10.06.02 106
Sagsid 000198887

Ref ACH
ach@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/20

Behov for klare begreber og definitioner.....	2
Myndighed og drift.....	2
Ny ansvarsfordeling.....	3
Ny model for genanvendeligt erhvervsaffald.....	3
Piktogramsystemer.....	4
Det fremtidige tilsyn.....	4
Klassificeringskompetencen.....	4
Erhvervsaffaldskonsulenter.....	5
Hvad er genanvendeligt erhvervsaffald?.....	5
Fremtidig anvisning?.....	6
Frivillige ordninger for papir.....	6
Virksomheder i beboelsejendomme.....	7
Kommunale virksomheder har også frit valg.....	7
Vilkår for kommunale genanvendelses anlæg.....	8
Affaldsregisteret.....	8
Uddannelseskraft til indsamlere.....	9
Farligt affald.....	10
Genbrugspladser.....	12
Brugerundersøgelser.....	13
Nyt system til regulativer.....	13
Nyt system til affaldsdata.....	14
Nye principper for gebyrfinansiering.....	16
Dagrenovationslignende affald fra erhverv.....	17
CVR som opkrævningsgrundlag.....	17
Fritagelser.....	18
Krav til forbrændings- og deponeringsanlæg.....	20
Innovation.....	20

Behov for klare begreber og definitioner

Det fremgår af forslaget formål også er, at bringe den danske affaldsterminologi særligt i forbindelse med "bortskaffelse" i overensstemmelse med fællesskabsretten, hvilket vi finder fint.

Derimod kunne andre ændringer og præciseringer godt have været mere omfattende. Beskrivelsen af den gældende ret (s. 8.) viser der er rod i begreberne indsamlings- og anvisningsordninger.

Dertil kommer definitioner af, hvad der skal forstås med genanvendeligt erhvervsaffald, kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald og genanvendeligt farligt affald. Vi forventer, at der kommer en præcisering af ovenstående i forbindelse med den kommende affaldsbekendtgørelse.

Myndighed og drift

Det fremgår af forslaget s. 8, at forligsparterne er enige om, at kommunernes rolle som myndighed og driftsherre skal være klart adskilt, men ikke nødvendiggør en selskabsgørelse.

Vi vil gerne have præciseret i lovbemærkningerne, at det i praksis vil være umuligt at sikre en klar adskillelse af myndigheds- og driftsopgaver. Der skal fortsat kunne være fornuftige og praktiske løsninger af de kommunale opgaver på affaldsområdet, fx de konkrete opgaver, som et affaldsselskab skal kunne varetage, selv om det kunne være myndighedsopgaver.

Fx skal manden på genbrugsstationen kunne anvise den rette container til borgernes eller virksomhedens affald. Skraldemanden skal kunne vurdere, om sækken er fyldt for meget, eller om adgangen til affaldscontaineren er blokeret. Ligeledes skal det skal være muligt for modtagekontrollen på forbrændings eller deponeringsanlægget at foretage en modtagekontrol, og anvise affald til anden korrekt behandling

Vi anbefaler, at det tilføjes i lovbemærkningerne, at det alene er kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om følgende myndighedsopgaver på affaldsområdet:

- Ansvar for bortskaffelse af affald, herunder tilstrækkelig kapacitet (undtaget genanvendeligt og farligt genanvendeligt affald)
- At vedtage kommunale affaldsregulativer og kommunens affaldsplan
- At fastsætte affaldsgebyrer efter MBL § 48
- At udøve virksomhedstilsyn
- At træffe afgørelser (i form af påbud, forbud og tilladelser)

Herudover bør kommuner og affaldsselskaber have mulighed for at organisere og samarbejde om øvrige opgaver på affaldsområdet.

Ny ansvarsfordeling

Det er kritisabelt, at der alene er bemyndigelsesbestemmelser på alle de områder, hvor den kommende lovgivning radikalt ændres i forhold til det nu gældende system. Fx i forhold til det nye system omkring erhvervsaffaldet § 44, stk. 4.

Statens ændrede rolle som regulator medfører, at hvis ét eller flere af markederne på genanvendelsesområdet ikke lever op til de politisk fastlagte mål, så er det staten, der er forpligtet til at løse dette problem enten ved egen foranstaltning eller gennem andre.

En mere markedsbaseret model stiller større krav til information og vejledning af brugerne, og det stiller krav til overvågning af, om det mere markedsbaserede system nu også tilgodeser alle de forskellige typer af brugere og alle fraktioner af affald, så man ikke taber nogen i svinget, hverken typer af virksomheder eller fraktioner.

Der er derfor behov for, at ansvarsfordelingen klargøres. Herunder hvilke opgaver staten fremover er ansvarlige for at løse, og hvilke opgaver kommunerne er ansvarlige for at løse. Dette omfatter endvidere forventningsafstemning om niveauet for opgaveløsningen.

Vi er ikke sikre på, disse situationer er tænkt igennem i det foreliggende forslag.

Ny model for genanvendeligt erhvervsaffald

Virksomheder, der producerer genanvendeligt erhvervsaffald, skal fremover frit kunne vælge, hvilket registreret genanvendelsesanlæg affaldet skal behandles på.

Der indføres frit valg af behandlingsanlæg og adgang til, at affaldsproducenterne kan overdrage ansvaret for affaldet (ansvaret for behandling?) til en godkendt indsamler.

Ved gennemførelsen af den nye system, er det vigtigt, at det fastslås:

- at det frie valg kun omfatter rene kildesorterede fraktioner
- at blandet affald – når affaldsproducenten er fritaget for det generelle krav om kildesortering – fortsat anvises af kommunen

- i hvilket omfang kommunerne kan anvise affald, som ikke er med i fritvalgsordningen, til genanvendelse.

Det er vigtigt, at dette præciseres i lovforslaget, hvad kommunernes ansvar er og hvad virksomhedernes ansvar er da kommunernes opgaveløsninger ellers bliver uklar og uhåndterlig.

Opmærksomheden skal også henledes på, at indsamler og transportør i dag ofte er en og samme person, så indsamlere er i dag ikke udelukkende store veletablerede virksomheder med også mindre virksomheder. Det vil være uheldigt, hvis en inddeling i indsamler og transportør er medvirkende til, at de mindre vognmænd må opgive at operere på affaldsmarkedet.

Desuden kan man forvente, at det kan blive svært at skelne mellem, hvem der er transportør og hvem der er indsamler. Samtidig vil samme virksomhed vel kunne være transportør for én kunde, men indsamler for en anden.

Hvis det er muligt for sorteringsanlæg at blive registreret som indsamler eller blive optaget i affaldsregisteret som behandlere, skal man eksempelvis være opmærksom på bygge- og anlægsaffald. Er en blandet bygge- og anlægs-fraktion genanvendelig inden den er helt opsortet, eller er bygge- og anlægsaffald fortsat en del af den kommunale anvisning?

Piktogramsystemer

De ens piktogrammer for genanvendeligt erhvervsaffald, der lægges op til med § 44, stk. 1, bør drøftes nærmere med kommunerne.

Det fremtidige tilsyn

Det er en klar kommunal erfaring, at større konkurrence øger behovet for offentlig opmærksomhed på affaldet. Derfor er det som nævnt i høringsbrevet, væsentligt med samlet strategi for information, dialog, tilsyn og kontrol for det samlede affaldsområde og en efterfølgerne tilsynsvejledning til kommunerne. KL har konkrete forslag hertil, som vi gerne drøfter med Miljøstyrelsen.

Endvidere er der behov for, at tilsynsproblematikken bliver adresseret herunder hvem der har tilsynet af affaldet på vejene.

Klassificeringskompetencen

Flere steder i det udsendte forslag omtales kommunernes klassificeringskompetence. Det er her nødvendigt med klare retningslinjer, da der ellers vil komme en uens praksis. Det fremføres også på s. 9, at kommunernes klassificeringsopgave skal lettes ved at supplere gældende krav i praksis.

Der har også altid været en diskussion af, hvem der er klassificeringsmyndighed. Uanset det nye system, så er dette udgangspunktet, at denne opgave ligger både i staten og kommunerne, og der skal finde en forventningsafstemning om opgaveløsningen.

Erhvervsaffaldskonsulenter

Det er svært at vurdere, hvilken skæbne erhvervs konsulenterne vil få fremover i kommunerne. Det bør fremgå af forslaget, at konsulenterne fortsat kan gebyrfinansieres. Skal det fortsat sikres, at virksomheder rådgives og vejledes ud over ved det almindelige miljøtilsyn, som kun omfatter ca. 1/10 af virksomhederne, er det derfor nødvendigt at der tilføres DUT-midler eller lignende.

Hvad er genanvendeligt erhvervsaffald?

Hvilke genanvendelige fraktioner fra erhverv er omfattet af det nye system. Da genanvendeligt affald ikke længere skal anvises af kommunen, er der behov for en tydelig definition af, hvad genanvendeligt affald er, og hvornår det er genanvendelse.

Udgangspunktet må være de 33 fraktioner, der fremgår af bilag E til Affaldsstrategi 2005-08. En del af disse fraktioner er så vidt favnende, at disse fraktioner vil skulle sorteres, førend de kan genanvendes. Det er derfor behov for en præcisering og afgrænsning af de genanvendelige fraktioner, fx i form af en fleksibel liste, som Miljøstyrelsen må administrere.

Hvornår er fx anvendelsen af uknust tegl og beton genanvendelse, og hvornår er det deponering? Det samme spørgsmål kan stilles med brugte blæsemidler til terrænregulering – er det genanvendelse?

Krav om kildesortering – men hvad er det?

Selv om der påtænkes et nyt system, har udgangspunktet hele tiden været at fastholde et princip om kildesortering. Dette fremgår ikke klart nok af forslaget.

Definition af kildesortering: "Ved kildesortering forstås sortering i genanvendeligt, forbrændings- og deponeringseget affald samt sortering efter materiale og anvendelsesform."

Denne formulering giver anledning til flere spørgsmål end svar. Betyder det, at virksomhederne må blande genanvendelige affaldsfraktioner sammen – det kan fx være plast, papir og pap, som det praktiseres af nogle virksomheder i dag?

Skal det tolkes sådan, at man ikke må blande genanvendeligt, forbrændings- og deponiegnet affald sammen – og dog skal kommunerne fortsat kunne anvise blandede læs til forsortering – hvordan dette hænger sammen bør præciseres.

Vores opfattelse er, at sorteringsansvaret først kan overdrages når affaldet har forladt virksomheden. Ellers vil det også give bøvl i forhold til det almindelige miljøtilsyn, idet sorteringskravet da påhviler virksomheden.

Krav om kildesortering bør således også være fastsat som et generelt krav enten i den kommende affaldsbekendtgørelse og/eller i den ufravigelige del af standardregulativet for erhvervsaffald.

Adgangen til dispensation for kildesorteringskravet, og eventuelle mængdegrænser for hvornår der skal kildesorteres, bør fremgå af standardregulativet.

Hvis der fastsættes mængdegrænser for kildesortering af genanvendeligt affald, skal det fremgå af regulativet, hvad der skal ske med det genanvendelige affald, der er under mængdegrænsen. Skal det afleveres i de kommunale fraktioner – deponiaffald og forbrændingssegnet affald – eller skal det afleveres på en genbrugsstation?

Fremtidig anvisning?

Ud over at kunne anvise usorteret affald til sortering og forbrændingssegnet og deponiaffald til forsortering bør der være mulighed for, at kommunerne kan anvise genanvendeligt affald, som ikke er omfattet af den nye model med frit valg, til genanvendelse. En sådan anvisning kan være i form af en konkret anvisning.

De eksisterende regler om affaldsproducentens benyttelsespligt bør derfor opretholdes for så vidt angår det affald kommunerne fortsat anviser.

Frivillige ordninger for papir

I nogle kommuner er det frivilligt for virksomheder, om de vil deltage i den kommunale dagrenovationsordning eller ej. Hvis de deltager, har de mulighed for at få opstillet en papirbeholder, svarende til det, private husstande også får tilbudt.

Kommunernes erfaring er, at tilbuddet især henvender sig til og benyttes af mindre erhverv. De har ofte ikke meget papir i virksomheden og har før været tilbøjelig til at smide papiret i containeren til forbrænding. Disse virksomheder vil typisk ikke sortere papir medmindre, de har en løsning, der er let for dem. Og sådan et behov har kommunernes frivillige ordning dækket.

Det er derfor vores opfattelse, at når kommuner med disse ordninger skal hente de uddelte papirbeholdere hos disse virksomheder, vil der med de nye krav ikke blive samlet papir ind fra mindre virksomheder med mindre mængder papir i fremtiden – en uheldig udvikling, der kunne modvirkes, hvis virksomhederne kunne vælge at bibeholde deres papirbeholder.

Virksomheder i beboelsesejendomme

Det bør overvejes, om ikke der fortsat kan være mulighed for at lade virksomheder, der ligger i ejendomme med beboelse, og som deltager i dagrenovationsordningen, benytte de genanvendelsesordninger (typisk papir, pap og glas), der er på ejendommen.

Virksomheder i blandede bolig-erhvervsjendomme råder ofte ikke over selvstændigt areal til beholdere, og adskillige steder er der på grund af trænge pladsforhold reelt heller ikke fysisk mulighed for, at virksomheden har egne beholdere. Det vil desuden være yderst vanskeligt, at afskære virksomheder fra at benytte genanvendelsesordninger rettet mod husholdninger. Problemstillingen vurderes at være særligt udtalt i landets tættest befolkede kommuner med stor bykerne og mange etageejendomme.

Hvis der ikke kan opkræves gebyr hos disse virksomheder for deltagelse i ejendommens genanvendelsesordninger, vil husstandene komme til at betale for virksomhedernes affaldshåndtering.

På den baggrund foreslås, at virksomheder i blandede boligerhvervsjendomme, fortsat har adgang til kommunens genanvendelsesordninger, og at der betales for denne rådighed i forbindelse med ejendomsskatten.

Det er vigtigt, at der fortsat vil være mulighed for i regulativet at fastsætte pligt for virksomhederne til at benytte kommunens dagrenovationsordning, for virksomhedernes dagrenovationslignende affald. Det gælder også for områder, hvor der er indført særlige indsamlingssystemer, som fx affaldssugget i Nyhavn i Københavns Kommune.

Kommunale virksomheder har også frit valg

I forhold til mange kommunale virksomheder har det stor betydning, at der er nem adgang til den brede vifte af genanvendelsesordninger, som er tilvejebragt over for husholdninger, hvorved der kan opnås stordriftsfordele.

Vi forudsætter i den sammenhæng, at kommunen selv vælger, om egne virksomheder (skoler, institutioner mv.) deltager i de samme genanvendelsesordninger som for husholdninger. Dette bør præciseres i forslaget.

Vilkår for kommunale genanvendelses anlæg

Lokalt kan der være forskelle på modtagekravene på de forskellige anlæg – herunder også på forbrændings- og deponianlæggene, hvilket kan give forskelle i hvad der er ”egnet”.

Med frisættelsen af det genanvendelige erhvervsaffald, vil der blive skabt en utilsigtet overkapacitet på kommunale genanvendelses anlæg. Det er vores opfattelse, at kommunale anlæg med en utilsigtet overkapacitet fortsat må modtage genanvendeligt erhvervsaffald, hvis der er affaldsproducenter eller indsamlere som måtte ønske at gøre brug af anlægget. Vilkårene for de kommunale anlæg, der skal kunne fungere på markedsvilkår må beskrives i forslaget.

Generelt skal kommunerne ikke længere blande sig i anvisningen af genanvendeligt affald. Men hvad med kompostering af have- og parkaffald fra erhverv. Det vil være et stort tilbageskridt i mange dele af landet at afvise have- og parkaffald fra erhverv fra de kommunale anlæg, da der ikke findes andre muligheder for genanvendelse. Hvad sker der så med affaldet? Det samme gælder til en vis grad også for knuseanlæg til beton og tegl.

Det bør præciseres, at de kommunalretlige grundprincipper tillader, at en sådan kapacitet kan stilles til rådighed også for erhverv – men altså på frie markedsvilkår.

Spørgsmålet om lovligheden i vedligeholdelse og udbygning af sådanne anlæg bør også afklares, da der kan sættes spørgsmålstegn ved, om adgangen til at stille kapaciteten til rådighed gælder uden videre. Er det kun i det omfang kommunen er forpligtet til at drive sådanne anlæg, at en sådan ret efter lovens bogstav kan gøres gældende?

I lovgivningen bør der skabes hjemmel for, at kommunerne kan etablere sideordnede aktiviteter i udskilte selskaber, der så kan agere på markedsvilkår i fri konkurrence med den private sektors anlæg.

Affaldsregisteret

Der oprettes centrale registre over alle indsamlingsvirksomheder for genanvendeligt erhvervsaffald og anlæg, der behandler genanvendeligt affald, og over alle transportører og virksomheder, der indsamler andet affald end genanvendeligt erhvervsaffald, samt forhandlere og mæglere af affald. Registeret over transportører skal erstatte den nuværende kommunale registrering af transportører.

Det bør sikres, at der sker en opdatering af transportør-/ indsamlerregisteret. I dag ”opdages” nye transportører eksempelvis ofte i forbindelse med at

virksomheder/modtageanlæg i forbindelse med indberetningen til kommunen angiver, hvilken transportør, de har anvendt. Her dukker hvert år nye navne på transportører op, som så efterfølgende kan blive registreret. Hvordan en tilsvarende mekanisme sikres i de nye centrale registre, bør beskrives nærmere.

Når der indføres et centralt affaldsregister som virksomhederne (affaldsproducenterne) skal vælge i mellem, betyder det, at lokale muligheder bliver sværere at udnytte og det kan betyde, at virksomheder kan komme til at køre langt med affaldet, hvis ganske få virksomheder modtager en bestemt affaldsfraktion til genanvendelse. Desuden vil mange genanvendelsesvirksomheder ikke have kapacitet til at modtage alt affald inden for deres kategori fra hele Danmark.

Bliver det muligt lokalt at tilbyde/rådgive om yderligere genanvendelse end hvad der måtte komme på den nationale liste?

Derudover er der en række udfordringer og problemstillinger omkring registeret, der bør beskrives nærmere i den kommende affaldsbekendtgørelse. Forslagets intentioner virker fine, men de nærmere kriterier at komme i og ud af registeret samt krav om dokumentation og indberetning og sammenhængen med affaldsdatasystemet bør nærmere beskrives. Angående §46, stk. 6: Det er vigtigt, at der fastsættes faste kriterier op for, at en sådan ordning kan træde i kraft.

Der skal være klare kriterier for den nationale godkendelsesordning. Det betyder klare krav for at komme i registeret som anlæg. Der beskrives en kobling mellem krav til K-listevirksomheder (nyttiggørelse og bortskaffelse af affald fra godkendelsesbekendtgørelsen med nyttiggørelsesoperationer, bilag 6 B i gældende affaldsbekendtgørelse).

Miljøstyrelsens tanker her om bør nok udbygges. Det er ikke nok at der er tale om godkendte K-virksomheder. Virksomhederne bør vel også være godkendt til at modtage netop de fraktioner der ønskes genanvendt med en rimelig genanvendelsesprocent. Altså netop klare kriterier.

Uddannelseskrav til indsamlere

Der tales om uddannelseskrav til indsamlere. Her vil vi anbefale at uddannelsen kommer ned på chaufførniveau og kobles med chaufføruddannelsen i forhold til de generelle krav der gælder herfor.

Farligt affald

KL er generelt enig i at erhverv, skal kunne aflevere mindre mængder farligt affald på de kommunale genbrugspladser. Der er imidlertid en række udfordringer, der ikke er beskrevet i forslaget. Der er meget uklart, hvordan modellen skal fungere i praksis, både organisatorisk og mht. finansiering. KL finder det derfor stadig meget problematisk, at der opstilles forskellige regelsæt for genanvendeligt og ikke-genanvendeligt farligt affald.

Det bliver rigtig svært at definere genanvendeligt farligt affald – hvor stor en del af affaldet skal genanvendes for, at det er ”genanvendeligt farligt affald”.

Vi vil derfor igen foreslå, at affaldsproducenterne gives samme muligheder for alle typer farligt affald med frit valg af affaldstransportører og -behandlere fra et nationalt register, og at der tillægges kommunerne en klar tilsynskompetence med, at reglerne overholdes.

Det forudsættes naturligvis, at kommunerne kan videreføre indsamlingsordninger for specielle fraktioner af farligt affald med pligt for virksomhederne til at være tilsluttet - eksempelvis klinisk risikoaffald.

Vi vil også gerne påpege, at nye regler, der tillader import og eksport af farligt affald til forbrænding, gør det svært at fastholde en kommunal anvisning til forbrænding, når virksomhederne kan eksportere farligt affald til forbrænding. Derfor er det vores holdning, at kommunerne ikke længere kan pålægges et generelt kapacitetsansvar for indsamling og behandling af farligt affald fra virksomheder. Dette bør tilføjes i bemærkningerne.

KL har tidligere i forløbet gjort opmærksom på, at modtagestationernes fremtidige rolle og mulige finansiering skal afklares. Vi har peget på, at der er behov for at kommunerne får klare retningslinjer. Dette ses ikke lovforslaget.

En række usikkerheder skal afklares:

- Må modtagestationen godt modtage og besidde oplysninger om, hvilke farlig affaldstyper, den enkelte virksomhed producerer, hvem der transporterer affaldet, hvor affaldet bringes hen – når modtagestationen samtidig selv er transportør og mod betaling kan hente affald hos virksomheder?
- Må modtagestationen lave indsamlingsordning for klinisk risikoaffald og tømning af olie- og benzinudskillere - og selv stå for udbud af disse indsamlingsordninger?

Disse forhold bør medtages i lovbemærkningerne og der bør finde en afklaring sted.

I dag har flere kommuner en frivillig eller obligatorisk indsamlingsordning for mindre virksomheder. Virksomhederne kan få afhentet mindre mængder farligt affald én eller flere gange om året.

Disse ordninger er velfungerende, da det begrænser antallet af biler som kører med farligt affald. Vi har svært ved at vurdere om en sådan ordning fortsat er gangbar, da det farlige affald, der indsamles, ofte falder ind under alle 3 kategorier: Genanvendeligt, forbrændings- og deponeringseget farligt affald.

Det er urealistisk at forestille sig, at virksomhederne vil være i stand til at sortere affaldet, så det genanvendelige farlige affald kan leveres til det frie marked, mens resten af det farlige affald fortsat kan leveres til en kommunal ordning. Man kan derfor frygte, at de mindre mængder farligt affald fremover "forsvinder" på ikke reglementeret vis.

Der bør derfor laves en mulighed for, at de kommunale ordninger, hvor der indsamles mindre mængder farligt affald fra virksomheder kan fortsætte, så vi er sikre på, at mængderne indsamles og behandles miljømæssigt korrekt.

En del affald specialbehandles, det vil sige, at det hverken genanvendes, brændes eller deponeres. Det farlige affald undergår forskellige processer, hvor der måske først i et senere led (proces) sker en genanvendelse. Der er altså behov for, at der i forbindelse med farligt affald (gen)indføres behandlingen: specialbehandling eller særlig behandling.

Når erhverv må komme på genbrugspladser bliver en af de store udfordringer, at kommunerne skal modtage en væsentligt større mængde farligt affald end de gør i dag på genbrugspladserne.

En del modtagestationer og genbrugspladser udskriver i dag kvittering for modtagelsen af virksomhedens farlige affald. Dette kræver, at de folk som er på pladsen har en vis uddannelse i farligt affald fra virksomheder. Det er vurderingen at denne viden ikke er tilstede alle steder. Der bør udarbejdes nogle fælles retningslinjer for kravene til dokumentationen til virksomhederne.

Endelig er der spørgsmålet om det kommunale beredskab. Lovforslaget forholder sig ikke hertil. Det bør fremgå, hvad de kommunale forpligtigelser bliver.

Endvidere bør det klart fremgå, hvad mindre mængder farligt affald i relation til genbrugspladser er.

Genbrugspladser

Det er angivet, at virksomheder skal have adgang til en kommunal genbrugsplads på lige fod med private. Ud fra forslaget kan det imidlertid ikke læses, om virksomheder skal have adgang til samtlige pladser i kommunen, eller om det er tilstrækkeligt med en eller flere pladser i kommunen. Det foreslås, at det præciseres, at der ikke obligatorisk er tale om adgang til alle genbrugspladser i en kommune, men dette fastsættes af den enkelte kommune.

Desuden kunne der med fordel åbnes mulighed for, at flere kommuner, affaldsselskaber eller lignende kunne gå sammen om at etablere fælles genbrugspladser for erhverv.

I forbindelse med miljøtilsyn skal virksomheden kunne dokumentere, at den har afleveret affald – primært farligt affald - til korrekt bortskaffelse. Hvis virksomheden skal kunne dokumentere, at den har afleveret til en genbrugsplads, vil det være nødvendigt, at virksomheden får en form for dokumentation, når den afleverer affald på genbrugspladsen. Dette er en ny administrativ byrde, som pålægges kommunerne, og som bør kompenseres.

Desuden henledes opmærksomheden på den usikkerhed, der i fremtiden vil blive med at foretage en korrekt registrering af hvilke affaldsmængder, der kommer fra hhv. husholdninger og erhverv.

I forslaget er det ikke beskrevet, hvordan kommunerne skal forholde sig til udenbys og udenlandske håndværkere, som agerer i kommunen. I byggebranchen er der en udbredt trafik af sjællandske virksomheder, som arbejder i Jylland og omvendt. Det er ikke realistisk, at disse virksomheder tager deres affald med retur, og omvendt betaler de ikke til genbrugspladsen i den kommune, hvor de arbejder?

Endnu et uafklaret emne er, hvordan kommunen skal opkræve gebyr fra de mange udenlandske håndværkere, der arbejder i kommunen, og som med stor sandsynlighed vil benytte de kommunale genbrugspladser?

Vi foreslår endvidere, at det tilføjes i forslaget, at det kan bestemmes lokalt i kommunen, hvilke pladser virksomhederne har adgang til hvornår. Herved er det muligt at gøre enkelte pladser "erhvervsvenlige" og andre pladser, som måske er små eller i forvejen hårdt belastet af mange biler fra private,

fri for erhverv. I dag har flere kommuner tilpasset åbningstiden på de pladser som er åbne for erhverv fx. er der åben fra kl. 7- 10 for erhverv, men til gengæld må de ikke komme i weekenden hvor belastningen fra de private er meget stor.

Brugerundersøgelser

Med hensyn til brugerundersøgelser er erfaringen, at det er svært at skelne erhverv fra husholdninger. Forskellige affaldsmængder pr. besøg og omkostninger pr. fraktion gør det vanskeligt og eller meget ressourcekrævende. I forhold til brugerundersøgelserne er det vigtigt, at der ikke alene er en model herfor, men at der er åbenhed over for flere modeller. Miljøstyrelsen bør udarbejde en vejledning i samarbejde med de kommunale parter. En sådan generel vejledning fra Miljøstyrelsen til brugerundersøgelserne ville kunne bidrage til en mere ensartet og sammenlignelig gebyrfastsættelse.

Når det nu bestemmes, at erhverv skal have adgang til genbrugsstationerne i deres hjemkommune, skal kommunerne så kontrollere, hvor virksomheder, der afleverer affald på genbrugsstationerne, kommer fra?

I store dele af hovedstadsområdet er genbrugsstationer drevet i fælleskommunalt regi. Er det et problem i forhold til retten til at gøre brug af hjemkommunens genbrugsstation?

Nyt system til regulativer

Formålet med forenkling af kommunale affaldsregulativer er bl.a. at mindske antallet af regulativer. Vi vil gerne påpege, at antallet af regulativfastsatte ordninger allerede er væsentligt reduceret gennem sammenlægninger af kommuner via opgave- og strukturreformen.

Vi vil gerne have at det sikres, at der i standardregulativerne bliver plads til den særlige regulering på jordområdet.

KL finder det meget vigtigt, at kommunerne følger processen med udarbejdelsen meget tæt og dermed kan bidrage til en smidig implementering og at kommunernes mulighed for selv at tilrettelægge og etablere ordninger ikke indskrænkes.

Det er uklart hvordan ændringer i lovgivningen i affaldsbekendtgørelsen slår igennem og hvilke godkendelsesprocedure der skal være i kommunerne. Vi ønsker et smidigt system, der sikrer mindst mulig belastning af kommunalbestyrelsen.

Der skal vel ikke *indberettes* oplysninger om regulativerne når nu de findes i systemet. Dette bør præciseres i forslaget.

Det er væsentligt at det fremgår af bemærkningerne, at der bør sker en kobling til www.virk.dk og www.borger.dk, herunder at den kommende løsning lever op til fælles offentlige standarder og den fællesoffentlige intergrationsmodel.

Nyt system til affaldsdata

Mange års kommunal erfaring med indsamling og brug af affaldsdata fra såvel transportører som modtageanlæg har vist, at det er et administrativt stort arbejde i det hele taget at få indsamlet alle data og at få sikret dataenes kvalitet, og vi forudser, at det kan være vanskeligt at gøre dette uden en betydelig kommunal indsats.

Det er meget afgørende for kommunernes brug af data i forbindelse med tilsyn, forskelligt planlægningsarbejde m.v., at man til stadighed har forholdsvis nye og opdaterede data til rådighed, og at disse data er valide og tilstrækkelig detaljerede.

Det er derfor særdeles vigtigt, at der afsættes ressourcer til at data kvalitetssikres. De kommende opgaver med kvalitetssikring af affaldsdata for henholdsvis stat og kommuner skal drøftes nærmere.

Der er problemstillinger om tilsyn med indsamlere, der ikke er løst. Det er en rolle, som kommunerne ikke efterfølgende vil kunne udfylde, da de kun får adgang til egne data.

En anden problemstilling er at mange behandlingsanlæg modtager affald, hvor transportøren har angivet forkert geografisk kilde. Dette gælder i særdeleshed for Københavns Kommune, da en del transportører erfaringsmæssigt betragter hele hovedstadsområdet som Københavns Kommune.

Det er positivt, at Miljøstyrelsen tilstræber at lave et ensartet system af indberetningskoder. Umiddelbart kan der dog opstå forskellige problemstillinger ved at benytte EAK-koder til indberetning. Det gælder bl.a. i forhold til indsamlere, der kan afhente den samme fraktion fra flere forskellige industyper, og hvor det derfor bliver uklart, hvilken EAK-kode behandlingsanlægget skal indberette mængden under. Med EAK-koder kan det også blive sværere for kommunerne rent kortlægningsmæssigt, da eksempelvis pap kan indberettes under både kode 15, 19, 20 eller indberettes som "andet affald" under andre koder.

Med hensyn til data på affald fra genbrugspladser, så fremgår det ikke af materialet, hvordan fordelingen af mængderne mellem erhvervs- og hus-

holdningsaffald skal være. Omkostningsfordelingen er som udgangspunkt 15-85 %; men da husholdninger og erhverv vil aflevere forskellige typer af affald på genbrugspladserne bør fordelingen i mængderne ved dataindberetning afhænge af den enkelte fraktion, eksempelvis pap 20-80%, papir 50-50%. Det er uklart, hvem der skal sørge for denne fordeling, og hvordan det bliver indberettet.

Nogle kommuner har i den nuværende affaldskortlægning et meget detaljeret og kvalitetssikkert datagrundlag, som kan anvendes lige fra prognosegrundlag for alle kommunens affaldsmængder til en detaljeret affaldsredegørelse for den enkelte virksomhed i forbindelse med det kommunale tilsyns- og vejledningsarbejde.

På baggrund af den meget overordnede beskrivelse af det fremtidige datasystem, samt intentionen om at indberetningen fremover kun foretages i datasystemet, er mange kommuner meget bekymrede for at miste det eksisterende gode datagrundlag, samt mulighederne for selv at erhverve sig data fra relevante parter. Kommunerne ser derfor et stort problem i at indføre datasystemet i den udformning som er overordnet beskrevet i lovforslaget.

Flere kommuner ønsker, at opretholde nuværende kortlægning indtil det nye datasystem er funktionsdueligt og har bevist at kunne opfylde kommunens krav til datagrundlag.

Vil det være muligt at opretholde kommunalbestyrelsens ret til at indsamle og registrere data indtil det nye datasystem fungerer?

Vi ønsker at få nærmere beskrevet, hvem der fremover har ansvaret for at få tilvejebragt data fra virksomheder som ikke indberetter. Derudover anbefaler vi, at Miljøstyrelsen opretter en adgang til Miljøstyrelsen (telefonisk eller mail) til at guide virksomhederne igennem systemet.

KL har iværksat et projekt for at sikre, at nye digital løsninger tilpasses kommunes behov og at der i forbindelse med affaldsreformen ikke oprettholdes løsninger og systemer der reelt er dobbeltregistreringer og indberetninger af samme information til flere steder.

Projektets formål er at sikre at de nye statslige tiltag, herunder digitale systemer på affaldsområdet, tager hensyn til de kommunale sagsgange. Erfaringer fra projektet bør inddrages i det videre arbejde med affaldsdatasystemet.

Nye principper for gebyrfinansiering

Vi ønsker en udtrykkelig hjemmel i lovforslaget til at kommunerne kan opkræve det statslige gebyr til vedligeholdelse af affaldsdatasystem og til affaldsregulativer. Når pointen omkring de nye gebyr er gennemsigtighed, så bør det også være gennemsigtigt, hvordan staten opgør deres gebyr.

Udkastet indeholder i § 48 en række nye bestemmelser om gebyrfastsættelse – bestemmelsen om, at gebyrer opkræves hos den CVR-registrerede ejer af virksomheden vil være ny for mange kommuner. I en række kommuner opkræves abonnementsafgift for erhverv, gebyrer for indsamling og gebyrer for beredskab for modtagelse af farligt affald, hos ejendommens ejer, jf. BBR-registret. Ejeren af ejendommen hæfter tillige for betalingen, ligesom der er udpantningsret. En omlægning fra opkrævning via BBR til opkrævning via CVR vil betyde en betydelig ekstraudgift for kommunerne både i forbindelse med indførelse, men også i forbindelse med jævnlige behov for opdatering.

Bestemmelsen om fastsættelse af regler for dokumentation for gebyrets sammensætning er ny. Det fremgår ikke af bemærkningerne i afsnit 2.2.3. under hvilken form beregninger af gebyret skal udleveres til virksomheder. Derfor er det ikke muligt på nuværende tidspunkt at kommentere på, hvorvidt formen er hensigtsmæssig eller ej. Derfor må nærmere herom afventes for evt. kommentarer. I det videre arbejde med udformning af følgelovgivning står vi gerne til rådighed med input til regelsæt omkring dokumentation.

Som udgangspunkt må kommunen stille sig uforstående over bestemmelsen i § 48, stk. 8 om, at Miljøstyrelsen får delegeret adgang til at fastsætte og opkræve et gebyr hos kommunalbestyrelsen til dækning af udgifter til drift og vedligeholdelse af nationale, digitale systemer for affaldsdata.

Kommunerne skal beregne særskilte gebyrer for hver affaldsordning baseret på de udgifter, der er opgjort i kommunernes budget- og regnskabssystem. Dette har kommunerne gjort siden 2007. Kommunerne skal kunne dokumentere sammensætningen af gebyrerne på brugergrupper og formål.

Konkret vil ændringerne i principperne for opkrævning af gebyrer hos virksomhederne betyde, at der for en række virksomheder vil ske ændring i deres gebyrbetaling. I dag betaler virksomhederne i nogle kommuner fx administrationsgebyr, farligt affaldsgebyr og genbrugsstationsgebyr i forhold til Bygnings- og Boligregisterets (BBR) registrering af erhvervskvadratmeter på ejendomme beliggende i kommunen.

I andre kommuner sker opkrævningen allerede på basis af årlige brugerundersøgelser på genbrugsstationer, som viser en forskel i brug og belastning afhængig af branchetilhørsforhold og antal ansatte (data i CVR).

Arbejdet med ændringer i det kommunale budget- og regnskabssystemer har været ret ressourcekrævende og det er ikke helt nemt at opdele udgifterne/indtægterne pr. ordning. Det skyldes at blandt andet at flere ordninger hænger sammen.

Det er et problem at være klar med opkrævning af erhvervsbidrag via CVR pr. 1. januar 2010 – også selv om kommunerne får de rette data fra CVR så de er lige at gå til. Kommuner som har arbejdet med dette i gennem flere år kan bekræfte at der går lang tid inden data i CVR er tilrettede til de faktiske forhold. Der næst er det dyrt at sende særskilte regninger ud og de meget store ressourcer kommunerne må forvente at skulle bruge på at forklare dette nye lovkrav.

Dagrenovationslignende affald fra erhverv

Kravet om, at gebyr for håndtering af virksomhedernes affald skal opkræves hos den CVR-registrerede virksomhed er uhensigtsmæssigt og svært gennemførligt for dagrenovationslignende affald fra erhverv, som håndteres sammen med dagrenovationen, samt for andet af virksomhedernes affald, der håndteres under husholdningsaffaldsordningerne.

For disse ordninger opkræves gebyret hos grundejeren, og der er ikke altid sammenfald mellem grundejeren og affaldsproducenten. I etageejendomme vil der ofte være såvel husstande som virksomheder, der bidrager med affald til ordningerne, men gebyret opkræves hos ejendommen, hvor boligerne og virksomhederne er beliggende.

Det er så grundejeren, der fordeler gebyret på boliger og virksomheder på ejendommen. Fordelingen sker typisk i henhold til principper fastsat efter lejelovgivningens regler og ikke efter de fordelingsnøgler, som er udarbejdet af den gebyrfastsættende myndighed.

Der bør være en undtagelse til princippet i § 48, stk. 7., således at gebyr for virksomheders deltagelse i ordninger, der hovedsageligt er tilrettelagt for husholdninger, kan opkræves hos ejendommen, sammen med husholdningernes gebyr for ordningerne. En sådan undtagelsesbestemmelse vil også løse det før omtalte problem med erhvervs deltagelse i ejendommenes genanvendelsesordninger.

CVR som opkrævningsgrundlag

De foreslåede principper for gebyrfastsættelse for genbrugsstationer tager udgangspunkt i registreringer i Centrale VirksomhedsRegister (CVR). Er-

hvervs andel af omkostningerne skal fordeles som enhedsomkostninger på virksomhederne efter en særlig fordelingsnøgle for forskellige erhvervsgrupper i CVR. Når der fastlægges gebyrfordelingsnøgler i forhold til branchekoder i CVR, bør der være en vis sikkerhed for, at registreringen på branchekoder i registret er klart og entydigt fastsat.

Fanges alle håndværkere og anlægsgartnere via virksomhedernes registrering i CVR? Eller kan virksomhederne ensidigt ændre deres branchekode for derved at bringe sig i en billigere gruppe?

CVR registreret er i dag mangelfuldt opkrævningsgrundlag pga. fejl i data og langsom opdatering. Opkrævningen sker på baggrund af en virksomheds p-nummer (produktions-enhed underordnet CVR-enheden). Data på p-enheden registreres imidlertid sideordnet med CVR-enheden, og kommuner oplever tit og ofte, at indberetninger om fx ophør eller flytning kun er registreret på CVR-enheden men ikke på p-enheden. Desuden – og nok så væsentligt – har virksomheder hverken pligt eller motivation til at indberette ændringer til registreret. Dette kunne der med fordel lovgives om.

Der er kort og godt rigtig mange fejl og mangler i CVR. Det vil være hensigtsmæssigt at sikre en landsdækkende oprydning i registreret, inden kommunerne skal anvende det som opkrævningsgrundlag. Ellers vil kommunerne få unødigt meget arbejde med at fortage besværlige ændringer og tilbagebetalinger af opkrævninger, som skyldes fejlagtige i data i CVR.

De kommunale erfaringer er i øvrigt, at der kunne være andre end håndværkere og anlægsgartnere, der burde indgå i fordelingsnøglen. Fx er grønt-handlere flere steder flittige brugere på genbrugsstationer.

Det er anført om den generelle gebyropkrævning, at der skal være mulighed for at opkræve et mindre beløb fra f.eks. sommerhuse. Gælder det samme for genbrugsstationer?

Der er store forskelle i udgifter til genbrugspladser i de forskellige kommuner og det er væsentligt at gøre dette klart i bemærkningerne til lovforslaget, for de landsdækkende virksomheder, at dette vil afspejle sig i forskellige gebyrstørrelser

Fritagelser

Branchefritagelser foregår nogenlunde uproblematisk, da det er givet ud fra bestemte branchekoder. Fritagelser til virksomheder med omsætning under 50.000 kr. har ligeledes været uproblematisk indtil i år, i det SKAT på anmodning har fremsendt liste over virksomheder med omsætning under 50.000 kr. I år har SKAT imidlertid bekendtgjort, at de ikke længere vil eller

kan afsætte tid og ressourcer til at lave udtræk på de relevante virksomheder til os.

En række virksomheder skal fritages på baggrund af enten branchetilhørsforhold, omsætning under 50.000 kr. eller firmaer med "ekstern aktivitet" (firmaer uden ansatte og driftsudgifter, der har arbejde i andre/andet firma(er) på kontraktlignende forhold eller som løsarbejder.)

KL vil anbefale at den enkelte kommune, får tilsendt en samkørt liste fra Skat og CVR registeret over de virksomheder som kommunerne kan opkræve gebyr for. Det skal hjemles i loven, da det er af afgørende betydning for kommunens opkrævning af affaldsgebyr, at de får tilsendt disse oplysninger.

Alternativt er det ikke muligt at indhente oplysninger på forhånd om hvilke virksomheder, der har under 50.000 i omsætning, hvilket betyder at fritagelsen skal gives i forbindelse med en efterregulering, hvilket er tidskrævende og besværligt.

Det skal i loven præciseres, hvordan virksomhederne dokumenterer deres omsætning. Skal fritagelse gælde samme år, så kan det kun gives på formodning eller efterregulering.

Vi ser med stor bekymring på forlaget om generelt at fritage små virksomheder, der er beliggende sammen med en husstand og kun forventes at producere marginale mængder erhvervsaffald. (s.34 under bemærkninger til lovforslaget).

Nogle kommuner fx Hillerød har en lignende fritagelsesregel til virksomheder med "ekstern aktivitet". Denne regel skaber unødige misforståelser og fejltolkninger. Derfor fraråder vi på det kraftigste, at man indfører en sådan fritagelsesregel. I princippet kan små håndværksmestre med firmaet registreret på hjemadressen søge fritagelse på baggrund af denne regel, hvilket selvfølgelig ikke er tilsigtet.

Der bør præciseres, at kommunen kan tage stilling til, om der generelt for gebyrfastsættelsen for husholdninger kan differentieres på forskellige boligtyper. Ikke kun for sommerhuse, men også for etage- og haveboliger.

Med hensyn til fritagelse for gebyrbetaling for udvalgte virksomheder skal man som nævnt ovenfor være meget sikker på, at CVR indeholder korrekte og tilstrækkeligt kvalitetssikrede registreringer, som kan danne grundlag for en generel fritagelse.

Med hensyn til virksomheder, der er beliggende sammen med husstande, så er det nok ikke entydigt således, at sådanne virksomheder generelt har en lille affaldsproduktion, som uden videre kan håndteres sammen med husstandens affald. Hvis virksomheder, der er beliggende sammen med husstande, skal fritages for gebyrbetaling, skal kriterierne for fritagelse kombineres med udvalgte branchekoder.

Af hensyn til kommunens implementering af nye regler og opkrævningsmetodikker med virkning fra 1. januar 2010 ønskes der generelt meddelt nærmere retningslinjer hurtigst muligt - og ikke først med den planlagte bekendtgørelse i sommeren/efteråret 2009.

Krav til forbrændings- og deponeringsanlæg

Fremover skal regnskaberne for affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg opdeles, så affaldsforbrændings- og deponeringsaktiviteterne konteres særskilt. Lovforslaget indebærer desuden årlig obligatorisk benchmarking for alle forbrændings- og deponeringsanlæg. Som led i benchmarkingen skal anlæggene registrere og indberette oplysninger til dette formål.

Det er altid spændende med benchmarking men det er vigtigt at have for øje at resultaterne og forbedringer skal stå mål med indsatsen.

Det er væsentligt, at der ikke bliver etableret parallelsystemer i forhold til kravene i årsregnskabsloven og de kommunale budget og regnskabssystemer.

Innovation

For at sikre, at der også i den nye organisering af affaldssektoren, sker en udvikling i behandlingsteknologien vil vi foreslå, at der nedsættes et teknisk råd med repræsentanter fra de kommunale parter og affaldsbranchen for at fremme en fortsat udvikling på behandlingsområdet.

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Sendt til: joaff@mst.dk

26. november 2008

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2008-112-0147
Sagsbehandler
Stinne Stevnsborg
Andersen
Direkte 3319 3235

Vedrørende høring over forslag til lov om organisering af affaldssektoren (ændring af miljøbeskyttelsesloven)

Ved e-post af 18. november 2008 har Miljøstyrelsen anmodet Datatilsynet om bemærkninger til ovennævnte udkast til forslag til lov om organisering af affaldssektoren (ændring af miljøbeskyttelsesloven).

Datatilsynet skal udtale følgende:

1. Persondataloven¹ gælder ifølge lovens § 1, stk. 1, for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Personoplysninger er i persondatalovens § 3, nr. 1, defineret som enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person.

Det indebærer, at oplysninger om juridiske personer, såsom aktieselskaber, anpartsselskaber m.v., falder uden for lovens almindelige regulering. Derimod er oplysninger om enkeltmandsejede virksomheder omfattet af definitionen. Det samme gælder interessentskaber i det omfang, interessenterne er fysiske personer.

2. Det fremgår af forarbejderne til persondataloven, at "lovforslaget finder anvendelse, hvis regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning giver den registrerede en dårligere retsstilling. Dette gælder dog ikke, hvis den dårligere retsstilling har været tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod direktivet om behandling af personoplysninger."

Idet det ikke fremgår af forslag til lov om organisering af affaldssektoren (ændring af miljøbeskyttelsesloven), at en dårligere retsstilling er tilsigtet end den, der gælder efter persondataloven, forudsætter Datatilsynet, at de behandlinger af personoplysninger, der vil ske som følge af lovforslagets bestemmelser, vil ske inden for rammerne af §§ 5 og 6 i persondataloven, samt at persondatalovens bestemmelser i øvrigt vil blive iagttaget.

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger som ændret ved lov nr. 280 af 25. maj 2001.

3. Det bemærkes for en god ordens skyld, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignede generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

4. Det fremgår af forslag til lov om organisering af affaldssektoren (ændring af miljøbeskyttelsesloven), at der skal etableres et nyt system for indberetning af affaldsdata, Affaldssystemet. Det fremgår endvidere, at Miljøstyrelsen, miljøcentrene og kommunalbestyrelserne vil kunne anvende oplysninger fra Affaldssystemet i tilknytning til deres tilsynsvirksomhed. Miljøstyrelsen har telefonisk oplyst Datatilsynet om, at der med dette menes, at oplysningerne fra Affaldssystemet skal anvendes til samkøring i kontroløjemed.

Datatilsynet forudsætter i sin praksis, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bl.a. har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen, jf. persondatalovens § 5, stk. 1.

Mulighederne for at foretage sammenstilling og samkøring i kontroløjemed svarer således til den praksis, som var gældende før persondatalovens ikrafttræden, og som er kommet til udtryk ved en tilkendegivelse fra flertallet i Retsudvalget i betænkning af 16. maj 1991 over forslag til lov om ændring af lov om offentlige myndigheders registre (L50). Det er her forudsat, at myndighederne i forbindelse med samkøring i kontroløjemed har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at myndighederne kun lader kontrolordningen tage sigte på fremtidige forhold, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Flertallet lagde vægt på, at de borgere, som berøres af en kontrolordning, i almindelighed gøres opmærksom på myndighedernes adgang til at foretage samkøring i kontroløjemed, inden kontrollen iværksættes, og at samkøringen så vidt muligt kun finder sted, hvis de personer, der omfattes af kontrollen, har fået meddelelse om kontrolordningen, inden de afgiver oplysninger til myndigheden.

Datatilsynet finder på den baggrund, at der skal skabes et klart og utvetydigt retsgrundlag, såfremt der skal ske sammenstilling og samkøring i kontroløjemed af oplysningerne i Affaldssystemet.

Sammenstilling og samkøring i kontroløjemed forudsætter endvidere, at behandlingen anmeldes til Datatilsynet, jf. §§ 43-44, samt at tilsynets udtalelse indhentes, forinden behandlingen iværksættes, jf. § 45, stk. 1, nr. 4.

Med venlig hilsen

Stinne Stevnsborg Andersen

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 24. november 2008
J.NR.: 04-014102-08-1119
REF.: rmm-hfe

joaff@mst.dk

Høring over udkast til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Ny organisering af affaldssektoren)

Ved e-mail af 24. oktober 2008 har Miljøstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Udkastet har været behandlet i Advokatrådets Lovudvalg. Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Formålet med lovforslaget er at få gennemført en ny organisering af affaldssektoren, navnlig således, at affaldsproducerende virksomheder frit kan vælge, hvilke miljøgodkendte og registrerede genanvendelsesanlæg, der skal behandle virksomhedens genanvendelige affald. Udkastet til lovforslaget sigter således mod at implementere den politiske aftale fra medio 2007 om reorganisering af affaldssektoren.

Advokatrådet har bemærket, at en væsentlig del af de lovændringer, der foreslås i udkastet, er bestemmelser om ministerbemyndigelser, hvor der i bemærkningerne til lovforslaget kort angives, hvorledes bemyndigelsen forventes udnyttet med henblik på gennemførelse af den forudsatte reorganisering af affaldssektoren.

Advokatrådet skal derfor generelt påpege, at det ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning må anses for betænkeligt, at den reelle retlige regulering i vidt omfang gennemføres ved bekendtgørelser på grundlag af ministerbemyndigelser. Dette gælder ikke mindst inden for miljølovgivningen, der i forvejen er præget af endog særdeles mange ministerbemyndigelser til gennemførelse af den egentlige retlige regulering, således at den udøvende magt i vidt omfang også er tillagt lovgivende magt.

Hvis det vurderes nødvendigt, at detailreguleringen gennemføres ved bekendtgørelser på grundlag af ministerbemyndigelser, finder Advokatrådet det hensigtsmæssigt, såfremt udkast til de påtænkte bekendtgørelser udfærdiges så tidligt, at disse foreligger ved Folketingets behandling af lovforslaget, således at Folketinget som lovgiven-

de forsamling har mulighed for at forholde sig til den påtænkte udmøntning af ministerbemyndigelserne.

Advokatrådet skal konkret pege på lovforslagets § 1, nr. 22, hvorefter ministeren i miljøbeskyttelseslovens § 44, stk. 4-6, bemyndiges til at godkende virksomheder til indsamling af genanvendeligt erhvervsaffald, herunder nægtelse eller tilbagekaldelse af en godkendelse. Ifølge udkastet til § 44, stk. 5, kan en godkendelse nægtes eller tilbagekaldes, såfremt den pågældende gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelig. I de generelle bemærkninger – hvor bestemmelsen i øvrigt er omtalt som § 44, stk. 6 – henvises til, at bestemmelsen svarer til nægtelses- og tilbagekaldelsesbestemmelsen for autorisationsordninger for rottebekæmpelse.

Advokatrådet påpeger i denne forbindelse, at det må antages, at det kræver en ikke ubetydelig investering i såvel uddannelse som materiel at opnå godkendelse til indsamlingsvirksomhed for genanvendeligt erhvervsaffald, herunder farligt affald. Det er derfor Advokatrådets opfattelse, at de sædvanlige bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven om nægtelse af godkendelse eller tilbagekaldelse heraf for investeringstunge virksomheder også bør finde anvendelse i forhold til indsamlingsvirksomhed for genanvendeligt erhvervsaffald. Indsamlingsvirksomheder bør derfor have samme retsbeskyttelse som virksomheder, der er godkendelsespligtige efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, således at retten til at udøve indsamlingsvirksomhed alene bør kunne frakendes ved dom, jf. miljøbeskyttelseslovens § 110b.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen